

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Oct. 14, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Estonija Pavojuje

Siunčia į Rygą pagalbos

Clemenciau pasitrauks

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Oct. 14, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

ESTONIJA PAVOJUJE.

PARYZIUS, sp. 13. — Gauta čia iš Baselio telegrama sako, kad Rygos apeliokėjė čia smarkus kariuomenės judėjimas. Sakoma, kad estų kariuomenė jau apleidus Legewoklą. Vyksta Rygon, trisdešimties mylių atstumu nuo čia, ir kad latvių stiprinimai kartu su kitais estų būriais eš kelyje į Liepoją tikslu prisidėti prie latvių kariuomenės, kuri ten tapo išsodinta ir Anglijos laivų.

REVELIS (per Kopenhagą) sp. 13. Estonijos vyrams dar kartą tenka išgirsti šaukimą stoti po ginklais. Dar kartą senasis, ai vairsai Revelis tampa scena karinių prisirengimų. Gatvės pripildytos estų kariuomene, vilkinčia francūzų bei anglų uniformas ir amerikiečių plostčius. Ji yra gerai apginkluota ir gerai užlaikoma ir sėka nuotikius pietiniame fronte, kur generolas von der Goltz daro kruviną užpuolimą ant Rygos.

Pranešimas apie panaujintą vokiečių generolo antpuolį čia valdžios tapo priimtas dideliu sujudimu. Jisai liudija, kad antpuolio galutinai tikslas nėra Ryga, bet Estonija, kad bus daroma pastangų įsiveržti į šią šalį. Estonijos kariuomenė randasi pietuose ir aktyveidoje gresiančio pavojaus yra sustiprinama naujai pasauliais rezervais.

Tuli pašauktųjų vyrų užsideda savo rudines jau penktą ar šetą kartą nuo to laiko, kada prasidėjo Europos karė, kuomet jų mažą šalelę paeiliui užtenkdavo tai kazokai, tai vokiečiai, tai bolševikai.

Neveizint ilgos karinės tarnystės, kariuomenės upas yra puikus. Nemanoma, kad generolas von der Goltz turis vokiečių valdžios paramą, bet permatoma ji besistengiant sugrąžinti Hohenzollernus. Užgriežimas Baltijū šalių yra pirmoju jo tikslu. Po to, jeigu jam pavyks, galimas daiktas, kad trumpu laiku, seks priverstina nukariautų žmonių konskripcija ir veržimasi į Rusiją.

Rytuose estai dar vis mušasi su bolševikais, bet rimtesnių su sirėmimų ten nevyksta. Tuo tarpu vienintėlis pasireiškęs veikimas yra artilerijos besiaudymai. Laivų komunikacija Perpus ežerū tarp bolševikų ir estų tapo atnaujinta be jokio trukdymo bolševikų, kurie dėl besiantinančio susitarimo, nutarė nedaryti karinių žygių.

Jeigu nekils kokių nors nepermatomų kliūčių laike konferencijos Dorpatė, kariniai žygiai pasiliaus bėgiu dviejų savaitių. Tada estonai savo kariuomenę perkels iš rytinio fronto į pietus, kad apgynus šalį nuo von der Goltzo pasimojimo.

Skaitykite ir Platinkite
"NAUJIENAS"

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Oct. 14, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

CLEMENCEAU ŽADA PASITRAUKTI.

PARYZIUS, sp. 13. — Premieras George Clemenceau šian die keliems atstovams pranešė, jogei po sekamų rinkimų jisai manas pasitraukti iš kabineto.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Oct. 14, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

ATMETA VOKIETIJOS ATSPRAŠYMĄ.

Reikalauja ištraukti kariuomenę iš Latvijos.

PARYZIUS, sp. 13. — Tarkininkų pasiūsta Vokietijai nota dėl padėties Baltijū dar kartą pareiškia, kad neveizint tarkininkų graudėnima, dar esama blogo noro ir vilkinimų kai del evakuavimo Baltijū provincijū. Nota neskaito esant pamatingomis Vokietijos suminėtas priežastis, del kurių evakuavimas užsivilkio.

Pareiškę, kad padėtis Latvijoje dar tapo pabloginta delei vokiečių kariuomenės atakų, tarkininkai sako, jogei jie visu griežtumu prisilaikys tų verčiamų priemonių, pareiškų rugsėjo 27 dieną, taip ilgai, kol evakuavimas nebus varoma kaip reikiant.

Nota skaito esant priimtiniu Vokietijos pasiūlymą pasiūsti Baltijūn Kontrolės Komisiją. Beto, reikalaujama skubaus atsakymo į pasiūstą notą. Notoje taipiau pažymima, kad Vokietija bus skaitoma atsakomine del by kokio nederamo elgimosi su tarkininkų įgaliotiniais.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Oct. 14, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

LATVIJŲ KARIUOMENĖS PADETIS RUSTI.

Ryga labai nukentėjus.

KOPENHAGEN, sp. 13. — Pranešimas iš Helsingforsio sako, kad latvių kariuomenės padėtis senojoje Rygoje esanti labai rusti. By valandą laukiama vokiečių ir rusų kariuomenės brio vimosi per Dauguvą, kuri skiria vyriausias pulkininko "Avalof-Bermondo" kariuomenės spēkas nuo Rygos.

Sakoma, kad senoji Ryga ir portas labai apgriauti. Daug civilių gyventojų tapo užmušta ir sužeista.

Sautuvai — išimtni latvių ginklai.

RYGA, sp. 9. — Chicago's Daily News korespondentas, Michael Farbmān, šiaip piešia latvių padėti vokiečių kariuomenės besiveržiant į Rygą: Mėtomais iš orlaivų atšaukimais vokiečiai vakar pareiškė, kad apie vidurnakti jie jau busiū Rygoje. Kaipir daugelyje kitų atsitikimų, savo prizadų jie neįstėję, nors jie padarė ytin atkaklių pasistengimų. Mušis tę-

sėsi per visą naktį ir latviai turėjo pasitraukti visu frontu.

Apie vidurnaktį vokiečiai užėmė liniją tarp jūros ir Dauguvos, ties Dahlen šešias mylias atstumo nuo Rygos. Artilerijos ugnis buvo ypatingai stipri ir latviai neturėjo veik nieko, kuo jiems atsakyti. Bet rytmetį jiems pasisekė nustumti vokiečius į jų seniasias pozicijas.

Paslapstis šito vokiečių nepasisekimo man tapo atidengta vie no latvių žvalgo. Jis pareiškė: "Mes esame tikri, kad nuy-sime vokiečius atgal, kadangi mes kovojame už teisybę. Rygos gatvės ir keliai fronte liudija šitą pasiryžimą. Neveizint menko apsirėngimo ir stokos pabukų, nesulauzomos kareivių eilės slenka frontan, ugdančios savyj didžiausį pasitūkėjimą.

"Jie kausis su vokiečiais kad ir dantimis" — pasakė man vienas anglų oficerius.

Rusų armijos komandotojas, pulkininkas Avalof-Bermond, paskelbė manifestą, kuriame jis sako užingus Latviją Rusijos imperijos. Jis begėdingai pareiškė, jogei jis kovoja prieš bolševikus ir kad jo tikslu esą prirengti Latviją, kad ji galėtų apsirėndimo teisėmis pasinaudoti.

Nušovė 30 riaušinių

Riaušės Sicilijoj nesiliauja.

PARYZIUS, sp. 13. — Laikraščių pranešimai iš Romos sako, kad ištikusiam tarp kariuomenės ir ginkluotų kaimiečių susirėmime Sicilijoj trisdešimtis žmonių tapo užmušta. Skaičius sužeistų didelis.

Kaimiečių nerimavimas nuolat didėja. Ginkluotų kaimiečių būriai bastosi po apielinkes.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Oct. 14, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

FRNCIJA PASKELBĖ TAIKOS DEKRETĄ.

Nuėmė cenzurą.

PARYZIUS, sp. 13. — Patvarkymas paskelbtas Journal Officiel, šį ryt užbaigė apgulos stovį, nuėmė cenzurą ir visą galę sprestį apie viešuosius reikalus pavedė iš armijos rankų civilėms.

SIUNCIA VLADIVOSTOKAN GINKLUS.

Priepilaukos darbininkams atsakius, ginklus krauna buvusieji kareiviai.

SEATTLE, WASH., sp. 13. — Penki vagonai šautuvų, skirtų vežimui į Vladivostoką, šian die tapo sukrauti į laivą Delight. Ginklus krovė šešesdešimtis šėsi buvusieji kareiviai Jungt Valstijū. Sakoma, praėitą savaitę organizuotieji priepilaukos darbininkai griežtai atsakė krauti tuos šautuvus, kadangi ji skirti naudojimui prieš bolševikus. (Vienas buvęs kareivis pasiskundęs policijai, kad tris uinistidarbininkai užpuolė ji ir sumušė. Prie laivo pastatyta specialė sargyba.

SUVAIKŠCIOJO 700 MYLIŲ I 19 DIENŲ.

TOKIO, sp. 14. — Vakar čia tapo užbaigtas ypatingas sportas. Du universiteto studentai, padarę su savo draugais laizybas, atliko ilgą kelionę iš Shimonskė į Tokio, viso septynis šimtus mylių ir devyniolika lie-

Plieno darbininkų streikas

Kompanijos skelbia, kad darbininkai grįžta darban; "riaušės" Youngstowne.

PITTSBURGH, Pa., sp. 14. — Iš visu plieno industrijos centrų čia buk esą gaunama pranešimų, kad darbininkai šimtais ir tukstančiais grįžta darban. Vietos dirbtuvėse darbas jau įėjė ir normalės vėžės". Tik... Pittsburgo apielinkėse daug dirbtuvių dar stovi uždarytų. Vietos streikininkų vadai tečiaus ką kitą šneka. Jie sako, kad streiko stovis Pittsburgė neatsimainės. Tais darbininkais, kurie "sugrįžė" dirbtų, kitaip sakant sumedžiotais kompanijų agentų streiklaužiais, darbo atlikti negailma. Savo dirbtuvių pečius kompanijos vakar pakūrė tuo tikslu, kad pasigavus į savo tinklą mažiau nusimančius darbininkus. Tečiaus streiko vedėjai jau išanksto pasirupinę persergėti darbininkus, ir todėl kompanijų dėtosios pastangos nedavė lauktų pasekmių.

Iš Ohio valstijos pranešama, kad vakar daugelyj vietų ten įvyko "didelių riaušių". Ypač didelės jos buvusios Youngstowne. Ten mat, streikininkai bandė parkalbėti buri streiklaužius, kuriuos lydėjo ginkluota sargyba. Kada streiklaužiai užpuolė ant pikietų, tai kažin kas minios paleidė į juos plytgalį. Tai ir visos "riaušės".

Iš Gary, Ind., taipiau pranešama, kad vakar ten sugrįžė į darbą kone išimtinai visi darbininkai. Streiko vadai tuo tarpu sako, kad kompanijų pasigyrimas esąs tuščias.

Aplamai, laikraščiuose dabar pilna žinių apie kompanijų laimėjimą. Iš pradžių jie dar retkarčiais paskelbdavo ir streikininkų vadų pareiškimus. Dabar to nėra. Tik retai kur nekur galima rasti eilutę kitą. Bet ir iš to galima sprestį, kad plieno kompanijoms nevyksta taip, kaip kad jos norėtų.

Didelis vežėjų streikas New Yorke.

11,000 darbininkų metė darbą.

NEW YORK, sp. 14. — Vakar čia prasidėjo didelis tystėrių, šoferių ir jų pagalbininkų streikas. Viso streikuoja vienuolika tukstančių darbininkų. Darbininkai be kita reikalauja aštuonių valandų darbo ir padidinti algas — po 25 dolerius mėnesiui. Taipiau reikalauja, vienos savaitės vakacijų kartą į metus.

Streikas žymiai sutrukdė biznį. Ypač jisai atsiliepia į geležinkelį bei ekspreso kompanijas. Didžiulės Grand Central ir Pennsylvanija, geležinkelio stotys vakar buvo versė užvers tos įvairias siuntinias.

Vežėjai yra susiorganizavę į vadinamą International Brotherhood of Teamsters, Chauffeurs and Helpers uniją. Manoma, kad streikas bus laimėtas.

HAASE SVEIKSTAS.

SAN BERNARDINO, Cal., sp. 13. — Hugo Haases, parlamento atstovo, kuris spalį 8 dieną tapo pašautas heinant į parlamento budinką, sveikata taisosi. Taip sako gautas čia kabelgramas, kurį aplaikė Haases dėdė, Rudolph Aaker.

GOMPERSAS SMERKIA STREIKININKUS.

Sako, jie sulaužė pamatines unijos taisykles.

NEW YORK, sp. 14. — Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, Samuel Gompersas, vakar pasiuntė stiprų laišką New Yorko priepilaukos darbininkų unijos prezidentui T. V. O'Connor'ui. Jisai visu griežtumu smerkia streikuojančius priepilaukos darbininkus. Esą, jie sulaužė "pamatines Amerikos Darbo Federacijos taisykles", kadangi jie metė darbą be unijos viršininkų sutikimo. Vietinės unijos vadai nemažiau smerkia priepilaukos darbininkų streiką. Sako, jie dagi norėtų, kad jisai būtų pralaimėtas. To neveizint streikininkai laikosi gerai. Viso streikininkų skaičius siekia 40,000 vyrų.

Delci priepilaukos darbininkų streiko maisto klausimas New Yorke pasidaręs ytin opus.

GELEZINKELIEČIAI SUGRĮŽĘ DARBAN.

Neišpildė reikalavimų.

ALTOONA, Pa. — Streikuojantys Pennsylvania geležinkelio kompanijos šopmenai vakar sugrįžė darban. Tai delto, kad unijos viršininkai jų streiką nepripažinę legalisku. Po to, patįs valdininkai atsakė tartis su jais. Taigi turėdami prieš save du priešu: samdytojus ir savo unijos viršininkus darbininkai nutarę grįžti darban.

Žada užgniaužti angliakasių streiką

Galbut atnaujins derybas.

WASHINGTON, D. C., sp. 14. — Čia vaikšto gandai, kad į gresiamą angliakasių streiką, kuris žada kilt lapkričio pirmą dieną, gali but įsimašys federalė valdžia. Valdininkų rateliuose šneka, jogei padėtis esanti tokia, kad butinai reikalinga daryti tam tikrų žingsnių, idant išvengus galimo "rustaus krizio".

Gautos iš Philadelphia žinios tečiaus sako, kad "samdytojai ir darbininkai jau pradeda susiprasti", ir galimas daiktas, kad neužligio ir vėl bus padaryta pastangų tikslu pajurusias derybas atnaujinti.

KOVOS UŽ PENKIŲ CENTŲ TRANSFERI.

Chicago. — Vakar Chicagoj susirinko vadinamosios Public Utilities komisijos nariai ir laikys nepaprastą posėdį. Miesto valdžia žada butinai reikalauti, kad komisija nutartų laikinai sustabdyti pirmesnį savo nuosprendį, leidžiantį kompanijai imti po septynis centus nuo pasażieriaus. Šito bus reikalaujama dar ir todėl, kal Sengamam paviečio teisėjas jau pripažino, jogei gatvekarų kompanijos žygis yra nelegalis. Pirmą, negu ji turės reikalauti padidinio kainų už važinėjimos, ji turinti pristatyti pilną ir aiškių skaitmenų apie savo turtą ir įplaukas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Oct. 14, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Anglijos kariuomenė ap-leido Rusiją

Veržiasi prie Petrogrado

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Oct. 14, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

ANGLIJOS KARIUOMENĖ APLEIDO RUSIJĄ.

LONDONAS, sp. 13. — Oficialiai pranešama, kad pastarieji anglų kariuomenės būriai Murnanską apleidė nedėlioje.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Oct. 14, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

VERŽIASI PRIE PETROGRADO.

Jamburgas puolė.

LONDONAS. — Pasak žinios iš Liepojaus, kurią aplaikė Londono Daily Mail, paėmimas Jamburgo 75 mylios atstumu nuo Petrogrado, generolo Judenio komanduojama rusų šiuurvakarinė armija, pažymi pradžią besiveržimo link Petrogrado.

Pergalėtojais, užėmusiais minėtą vietą, vadovavo generolas Glasenappas. Esą suimta čeli keturi bolševikų regimentai, du tukstančiai maišytos sovietų kariuomenės ir visas dešimtosios bolševikų armijos štabas. Generolo Glasenappa nuostoliai esą buvę: dvidešimtis septyni užmuštų ir 150 sužeistų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Oct. 14, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

UŽPUOLIKAS PRAŠO TAIKOS.

KOPENHAGEN, sp. 13. — Pareiškęs, kad latvių, kurie tapo išsodinti iš Anglijos karinių laivų Liepoju, ataka prieš kairįjį jo kariuomenės šoną tapus atmušta, komandotojas "vyriausios Rusų valdžios" armijos, pulkininkas Avalof-Bermond, paprašė latvių ir estus pasitarti su juo Liepojuje. Pasak paties pulk. Avalof-Bermondo pranešimo, siulomojo pasitarimo tikslas yraal "išvengti tolimosnio liejimo kraujo ir bendras veikimas prieš bolševikus".

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Oct. 14, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

DENIKINAS EINA Į PRIEKI.

LONDONAS, sp. 13. — Šian die gautas bevielinis pranešimas nuo Generolo Denikino sako, kad jis atsiekęs naujų prieš bolševikus pergalių Orelo ir Kievo apielinkėse.

Generolas Denikinas, be to, praneša paėmęs Ostrozhensky Vazhoi kartu su 1500 belaisvių. Bolševikai, surinkę didelių spēkų, padarė prieš jo armiją, veikiančią Orel apielinkė, atakų, bet be pasekmių.

ATSIDARĖ VULKANAS.

HILO T. H., spalį 14. — Manu na Loza vulkanas ir vėl atsidarė, šį kartą naujoje vietoje ir ne paprasta spēka lava išmetama net 400 pėdų į orą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Oct. 14, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

ISMOKEJO 4,500,000,000 MARKES BEDARBIAMS.

BERLYNAS, sp. 12 (suvėlinta). Patyk vėliausių apskaitavimų, Vokietija pradėdant pirmomis revoliukijos dienomis iki šiol bedarbių šelpimui išmokėjusi viso 4,500,000,000 markių.

RADO MILŽINISKO GYVUNO KAULUS.

MEXICO CITY, sp. 14. — Vera Cruz valstijoje, Nanacampila kaime, šiomis dienomis tapo surasta milžiniško gyvuno kaulai. Mokslininkai sako, kad minėtasai gyvunas turėjęs but nepaprastai didelis — net 32 pėdi augštas.

Tamsųs Nanacampila kaimiečiai iš pradžių tuos palaikus skaitė esant didele šventenybe.

JAPONAI DARBININKAI PROTESTUOJA.

TOKIO, sp. 7 (suvėlinta). — Japonijos darbininkų rateliuose kilo didelis protestas del tariamo valdžios kišimosi į darbininkų reikalus — paskiriant vieną neva darbininkų atstovą, kuris kartu su kitais delegatais turės atstovauti Japonijos darbininkus Internacionaliame Darbo Kongrese Washingtonė. Darbininkai sako, kad tas parinkimas buvęs atliktas prieš jų norą.

PALIUSAVO JAUNĄ ŽMOGŽUDE.

CHICAGO. — Vakar vakare prisaiointieji teisėjai išteisino jauną, 16 metų amžiaus, žmogžudę Margaret Seithamier, kuri praeitą liepos mėnesį nušovė jauną advokatą, Benjamin Berr.

UŽDRAUDĖ POLICIJAI ORGANIZUOTIS.

WASHINGTON, D. C., sp. 14. — Atstovų butas vakar priėmė naują bilių, kuriuos Washingtono ir viso Kolumbijos distrikto policijai griežtai draudžiama organizuotis.

UŽSIMUSĖ ORLAIVININKAS.

STOUC CITY, Ia., sp. 14. — Vakar čia užsimusė buvęs Jungt. Valstijų orlaivininkas, Raymond A. Caflander. Beskraidant jo orlaivis neteko lygsvaros ir nu puolė nuo 400 pėdų augštumos.

SULAIKĖ GRAFO TISZOS UŽMUSEJUS.

BUDAPEST. — Atsakomios įstaigos paliepė sulaukyti penkis asmenis, kaltinamus sąryšį su užmušimu grafo Tisza

Didelis Protesto Mitingas

prieš kapitalo viešpačių nežmoniškumus su streikuojančiais plieno indus trijos darbininkais Gary rajone. Įvyks Pėtnyčioj, Spalio 17 d., 8 val. vakare M. Meldazio svetainėj, 2242 W. 23rd Place.

Laiškai iš Lietuvos.

Jieško Motiejaus ir Jono Navickų.

P. M. Kaitis, pirmiau gyvenęs Chicagoje, o dabar Moline, Ill., gavo iš Kauno nuo Antano Navicko šitokį laišką:

"Kaunas, Lietuva, rugp. 2, 1919.
G. Tamsta! — Prašau kaip galint greičiau pranešti man, ar turite kokios nors žinios apie mano brolius Motiejų ir Joną Navickus, kurie jau 4 metai neduoda jokių žinių apie save.

Jeigu žinote, kur jie yra — prašyčiau suteikti adresus jų, nes labai svarbu juos surasti. Prie progos prašyčiau pranešti Jonui Navickui, kad jis kviečiamas sugrįžti tėvynėn, kadangi mirus broliui Kazimierui jam privalo likti ukis.

Su pagarba,

Antanas Navickas.

Adresas: Lietuva

Kaunas, Kauno Karo Komendantūra,

Adjutantui A. Navickui.

Petrui Lotkauskui (Glodkuskui), Westville, rašo jo brolis iš Babilij, Skaudvilės apskritys:

Pas mus juodos dienos. Per ketverius metus buvo tos juodos dienos. Suvalgome visai. 15-tai metais germanai atėmė visus gyvulius, o paskui žėdą mėnesį jodinėjo žandarai, krėtė ir ėmė visa ką. Negalėjome nieko beauginti, nebėgavome versų; karvės atėmė, tai iš kur veršiai bus? Nė šunų negalėjome belaikyti: užėdė mokesnius nuo šunų po 10 markių. Pas mus beliko vienos katės — tų nemė. Negalėjome nieko penėti ir nieko be vokiečių žinios pjauti, nes tuojau prisikabina, atima mėsa ir dar štropos gauni užsimokėti. Viskas labai brangu. Karvė 800, 900 ir 1000 rublių; arklys keliamas 900 rub., kur geras — 3000 rublių; avis 60 rub.

NEDEK NIEKIAI REUMATINIO SKAUSMO.

Nusipirk ir turėk po ranka skausmą prašalinančio Sloano Linimentą.

Tau jo reikės, kada netikėtai reumatizmas vystymąs pradės — skausmas ir gelimas nuo šaltio — diegimas strėnos, klube, skaudėjimas ramentų, sustirimas sąnarių, neuralgijos. Visi gal užmirši nusipirkti antrą bankelį ir laikyti jį po ranka? Nusipirk jį šiandien — būk atsargus — gal prireiks šį vakarą!

Sitas garsus skausmą varinantis vaistas susigeria be trymimo ir išvairko kraują. Skausmas ar gelimas tuojau nubačia be dėjimo pleistro, šalinamųjų vaistų, be teršimo odos tuksantais žmonių laiko jį ir vartoją prireikus — jiems nereikia be reikalo kentėti. Tris dydžiai pas kiekvieną aptiekinką — 35c., 70c., 40c.

Sloan's
Liment
Keep it handy

Prakalbos su Programu

Rengia L.M.P.S. III-ias Rajonas

SEREDOJ SPALIO-OCTOBER 15 d. 1919 m.

MILDOS SVETAINĖJE, 3142 S. Halsted St.

Pradžia 7:30 val.vakare.

Inžanga 10 centų

Kalbės gabiausi kalbėtojai, gimusios Chicago L. V. Choras po vadovystės d. Diliaus, deklamuos V. Čepinskaitė. Bus ir kitų pamarginimų. Kviečiame gerbiama visuomenę kuoskaitlingiausiai atsilankyti, nes daug naujo išgirsite.

Draugiškai Prakalbų Komitetas

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiūrimas

Henry J. Schnitzer State Bank

Paveldintu Suvenyru Valstybių Valdžiai kaip pirmą taip ir dabar

SIUNČIA PINIGUS I LIETUVĄ

ir gvarantuoją

Noriačius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas:

Henry J. Schnitzer State Bank

141 Washington Street, New York, N. Y.

kiaulės mėlygu: 200—500 rublių; paršelis trijų nedėlių 25 rub., veršiuskas nuo karvės 40 rub.; rugiai 100 rub. puras, miežiai 70 rub., avižos 30 rub., bulvės 20 rub. puras. Niekados nemislijom tokios dienos sulaukti ir nežinom kaip dar bus. Nebvaliojam šaltio, nebvaliojam alkio, vienu žodžiu visko trūksta. Jau papratom tas bėdas nešti; jau dveji metai kaip aš guliu lovoj, visai maža taveikščioju. Visos bėdos susidėjo, visiems nagaikų, kiek nenorėjom. nuo germanų užteko. Mes mišlijam, kad Anglija ir Amerika ir Francija mums palengvina, tai dėkui joms. Kad dar būtų mėtus taip kentėję, būtų mažai belikę svieto. Ir taip daug išsaudė nereikalingai, o butume dar iš silpnumo ir nepavalgymo išnykę, nes neturėjome ko valgyti. Dabar šneka, kad kur germanai padarė skriaudas, tai žadą užmokėti, ale dar mes nežinom kaip bus. Sudiev, pasilikite sveik, kad nepaliktumėt toki kaip mes smutni.

— Cezar Glodkauskis.

V. P. Jurkoniui, Athens, Ill., rašo jo tėvai iš Mizarų, Leipalingio valstės, Alytaus apskritys, Suvalkijos:

Mielas Sunau: — Apturėjom laišką nuo tavęs 13 d. VII š. m. iš kurio sužinojom, kad esi sveikas. Ačiū už atmintį tavo.

Dabar turui atsakyti į tavo klausimus. Andrius, brolis, tai nežinom kur dabar yra. Buvo paimtas vokiečių ir nelaisvė. Iš pradžių rašė tirs laiškus, bet dabar negirdėt nieko nuo jo. Mes esame visi sveiki. Nors du kartų buvo pozicijos po Mizarais, ant Druskininkų, vienok mūsų kaimas išliko nesudegintas Tik Karolio Vanago tvartai sudegė. Buvo užpuolę vokiečiai ant rugių 14-tais ir 15-tais metais, bet 15-tais metais kaip užėmė kraštą, tai laikė iki 10 d. liepos š. m. Dabar juos pamatinė baltgudžiai, kurie eina kartu su Lietuvos Taryba. Ir neduoda lenkams užimt mūsų kraštą.

Lenkai daro visokių šunybų, kad tik mus pavergti. Bet mes kol kas laikomės, nepasiduodam. Kas toliau bus, nežinome.

Vokiečiai pastatė tiltą po Mizarais. Puikus tiltas. Tas tiltas vokiečiams pastatytį atsiėjo 4,000,000 markių. Ir paliko nesugadintas Lietuvai. Dabar taip pas mus yra: Druskininkuose yra atsiesti lenkų žandarai, o pas mus stovi baltgudžių kareiviai ir sergsti, kad lenkai nesugadintų tilto. Laukiame daugiaus lietuvių pėstininkų ateinant tiltą ir mūsų kraštą ginti. Nors lenkams "antantai" prisakė, kad neimtų Lietuvos, bet jie nepaiso, lenda kaip kiaulės į daržą. Dabar iš mūsų kaimo gyvenimo: Tavo brolis Jurgis išėjo sa-

vanoriai į Lietuvos kariuomenę ir dabar yra Mariampolėje. Kas-tauto Jurkonies moteris mirė; jis vėl vedė kitą, dar jaunesnę. P. Jurkonies Albina apsigėdė. Mizaro Mikola apsigėdė. Lėpeškos Eugenija, taipogi. Mizarie-nė mirė. Senis Vailionis mirė. Tavo seseris yra sveikos ir turi gražių vaikų.

Dabar, mielassunau, jei gali, parvažiuok Lietuvon. Čia vis bus geriau, negu jusų Ameriko-jų. Tavo tėvai Jurkonys.

Vincui M. Rinkevičiui, Chicago, rašo jo brolis iš Eglinciš-kės kaimo, Antanavo valsč., Ma-rijampolės apskritys:

Sveikas gyvas, mielas broli! Sveikinau, linkiu viso gera, kartu su visais savo namiškiais. Rug-piucio 23 d. gavau nuo tavęs laišką, ir neapsakomai nudžiugau. Daug kartų perkalbėjome su namiškiais ir pažįstamais apie brolių, ypač kuomet pradėjo ateiti iš Amerikos šokių tokių žinių. Paskutinį laišką nuo ta-vės buvau gavęs gruodžio 4, 1913 m. taigi bemaž ko 6 metai. Visai manėme, gal kokia nelai-mė patiko, gal ant karo žuvai, nes girdėjome, kad amerikiečius ir kariuomenę ėmė. Štai rugp. 23 man lauke bedirbant kaimyno vaikas atnešė nuo tavęs laišką. Gavęs, iš džiaugsmo net apsišverčiau. Ant rytojaus, t. y. šiandien, stengiuosi parašyti laišką, kad greičiau pranešus apie savo nelaimingą — o gal lai-mingą — kraštą.

Didis karas prastinko, nors dar nepasibaigė. Mes visi išliko-me gyvi, nors nesmagumų bu-vo gana. Tėvai ir sesers ir visi gyvename namie, Eglinciškė. Sesers jau visos užaugo, susiti-kęs gatvė, aš manau, nebepa-žintum. Tėtė jau nebedrutas, o blogiausia, kad beveik visai ne-hemato. Regėjimas visai nusil-pnėjo. Kaimynuose daug atmai-ny. Bielickų beveik visi išmi-rė, kartu ir Raulas su Raulie-ne; liko tik Bielickų mergiščia Kastancija. Kalvaitis mirė. Ma-rė Kalvaiciūtė ištėkėjo už Juozo Kučausko, gyvena Murinške, kur Valaitis buvo; Kučauskas nuo Valaičio nupirko. Anelė Batšintė mirė prieš patį karą.

Pradžioje karo, 1915 m., kaip mūsų kraštą užėmė vokiečiai, turėjome nesmagumų ir nelai-mių beveik daugiau kaip kiti. Turėjome trejetą arklių; porą atėmė vokiečiai, liko tik senė sartinė; mat ta, mūsų laimei šlubavo. Nors prieš karą šlu-bas arklys buvo blogas daiktas, bet karo metu tai buvo laimė, nes tik dėl to išliko neatimtas.

Vokiečiai kaip užėjo, tai kaip pasiūtę viską plėšė ėmė, ką tik sau tinkamą rado. Be to, iš mu-sų atėmė dvi kiaules, bulių ir buliuką, 150 rublių pinigų, o kartu ir mano laikrodėlį, kur brolis buvai atsiuntęs per An-driušį. Į daiktą sudėjus, didelis nuostolis, nes tuomet ir pinigai buvo brangesni. Labiausiai tai man buvo gaila laikrodėlio, nes tai buvo atmintis nuo bro-lio. Toliau, vėlesniais metais gyvulių mūsų nepaėmė, nebe-plėšė, tik rekvizavė. Yra tokių žmonių, kur nepaprastai nuken-tėjo, ir yra tokių, kurie nepa-prastai pralobo. Iš mūsų artimų kaimynų nėra nė praturtėjusių, nė labai pavargusių, laikosi vi-dutiniškai.

Aplamai, Lietuva daug nu-kentėjo. Daugelis gyventojų li-kosi tik pelenai. Gyvulių gery-beveik visai neliko. Geriausias girtas vokiečiai iškirto. Žmonės sakydavo, kad rusų valdžia smarkiai kerlanti girias, bet vo-kiečiai kur-kas smarkiau gali. Vokiečiams pasėmininkavus a-pie trejus metus girių beveik ne-liko.

Dabar Lietuvoj viskas labai įbrangė, taip kad prieš karą žmonės turbut nė nesapnavo, kad kada nors bus toks bran-gumas. Gera karvė rthoka 1800, kartais iki 2,000 rublių. Arklys 2,000 — 3,000 rub. Praeitą pava-sarį kartis (3 pudai) rugių buvo 90 — 100 rub. Tiek krautuvėse, tiek ne krautuvėse visa, kas prieš karą skaitytas kapeikomis,

tai dabar dešėtkais rublių. Dra-bužių eilutė 300-400-500 rublių, ir tai gery nėra. Žinoma, kurie turi ko nors parduoti, tiems ge-ra, bet jeigu tenka pirkti to-kiam, kas neturi nieko parduo-ti, tai labai bloga. Didėsnių ūkininkai, kurie nesudeginti, tai kai-kurie net perdaug pini-gų susipylė; bet kurie nudegini-ti, nors ir stambieji ūkininkai, vistiek vargsta.

Daugiausiai gi karo laiku var-go kentėjo darbininkų kles-a. Tiems varguoliams teko ir pa-badauti. Musų krašte badu ne-mirė, bet didesniuose miestuo-se daug ir badu mirė. Musų krašte smarkiai vargo tie žmo-nės, kurie buvo atvaryti nuo po-zicijų iš rytų Lietuvos pakrašč-ių: nors namie dažnas turėjo savo ūkį, arba šiaip turto, čio-nai atėjęs — kaip stovi taip brangus, ir badančia. Prie vo-kiečių darbininkas gaudavo 3-4 markes dienai; su tiek labai sun-ku buvo pragyventi.

Apie karą nežinau, ar rašyt, ir ar tas būtų įdomu amerikie-čiams. Be to, smulkiau apie karą rašant reikėtų knygas pri-rašyti, o ne laišką. Iš karto bu-vo bangu. Buvo dagi žmonių, kurie šaudymus išgirdę sirgo ir mirė. Žinoma, kaip ima žemė drebėti kaip nuo šimtų perkunų, o kiekvienas supranta, kas ten dedasi, tai visgi nesmagu. Buvo daug tokių dienų, kur nė vienos sekundos ramios nebuvo, kad armotos, kulkasvaidžiai nestau-gly. Iškarito rodės tartum svie-to pabaiga artinasi, bet vėliau, kaip jau pripratom, tai rodos taip ir reikia. Arba jei gu radai užmuštą kareivį, tai rodos, kad jis tam tik ir ant svieto gyven-o. Ir taip, broli, šitas karas mu-sų krašto žmones pripratino, kad pradėjo nei savo gyvasties, nei kito, nebebranginti. Su lai-ku, žinoma, vėl užmirs tą ne-žmoniškumą.

Arti mūsų didelių mušių ne-buvo. Per keturis mėnesius po-zicijos buvo visai arti, taip kad armotomis pasiekdavo mūsų kaimo, arba atgal sugrąžindavo. Tuomet vokiečiai buvo Pilviš-kiuose, Mariampolėje, o rusai pagiriais — Bagotojoj, Rudoj tuo laiku buvo užėmę pozicijas. Prasidėjus didesnėms atakoms birželio mėnesį 1915 metais, visai ėmė trauktis, ir mus užė-mė vokiečiai. Paskui vis tolyn ir tolyn ėjo. Nors mušiai buvo aiškiai girdėti, bet žmonės nė atidos nebeatkreipė į juos. Kol musų krašte buvo karas, didelių mušių nebuvo, ir žuvusių ne-daug yra, taip kad mūsų krašte žuvusieji nesunku būtų ir sus-kaityti. Apie keturi kareiviai guli Krukeliuose, Bartininkuose vėl gal keturi. Daugiau Bago-tojoj, Pilviškiuose, Kazluos. Mušiuose mat daugiau sužeid-žia, negu užmuša. Kol gyvas, tai veža tolyn. Taip, žinoma, buvo tik pas mus, bet panemunių ir arčiau Kauno tai tikri kapininy-nai — po keletą šimtų guli vicio-nis.

Kada ramiai protu apmąstai žiūrėdamas, tai keistai atrodo, bet taip tai lyg ir niekis. Pirmą kartą pamatius užmuštą labai bangų, bet toliau pripranti. Da-bar žmonės pas mus beveik už-miršti jau baigia tas baisenybes; dabar tik kalbasi, kaip bolševičai atsigynus; o labiausiai jų pa-siutusių lenkų. Tikrai, broli, kei-stas pasaulis! Keletas metų dar kaip lietuviai, rusai, lenkai vie-kosi tik pelenai. Gyvulių gery-beveik visai neliko. Geriausias girtas vokiečiai iškirto. Žmonės sakydavo, kad rusų valdžia smarkiai kerlanti girias, bet vo-kiečiai kur-kas smarkiau gali. Vokiečiams pasėmininkavus a-pie trejus metus girių beveik ne-liko.

Dabar Lietuvoj viskas labai įbrangė, taip kad prieš karą žmonės turbut nė nesapnavo, kad kada nors bus toks bran-gumas. Gera karvė rthoka 1800, kartais iki 2,000 rublių. Arklys 2,000 — 3,000 rub. Praeitą pava-sarį kartis (3 pudai) rugių buvo 90 — 100 rub. Tiek krautuvėse, tiek ne krautuvėse visa, kas prieš karą skaitytas kapeikomis,

valstybės tarybą. Taip ir pada-rė; nors mažas kas iš kaimiečių žinojo apie tai, susirinko keletas šimtų žmonių, daugiausiai da-valkininkų, ir išrinko valstybės tarybą. Ta taryba, žinoma, tiek tegalėjo, kiek pas carą duma. Bet pabaigoj 1918 metų vokie-čiai, koalicijos spiriami, pradė-da trauktis iš Lietuvos ir leid-žia tvirties vietiniai valdžiai. Tvėrimas beveik pavyko. Buvo steigiami pirmiausiai valsčių, vietomis parapijų, komitetai; valsčių komitetai arba tarybos tvėrė apskričių (pavietų) tary-bas. Pradžioj 1919 metų buvo susaukta valstybės konferencija, nėva naujai valstybės tarybai rinkti, o esamąją pašalinti. Bet likosi tik perkeista, papildyta ir pėtrinkta. Suvažiavo beveik vi-si juodieji davatkos, nes jų Lie-tuvoj netruksta. Bet nors jų didėlė dauguma, jie vistiek jau-čiasi silpni, taip kad dabar Lie-tuvos ministerių kabinetas yra socialistų-liudininkų rankose. Laikinasis Lietuvos prezidentas yra Antanas Smetona, buvęs kleikalių "Vilties" redaktorius; žinoma, davatka.

Dabar visą mūsų valdžią, su-prantama, neaprašysiu, perdaug vietos reikėtų. Už kelių dienų parašysiu kitą laišką — gal su-rašiu tam laikui, nors šiaip esu labai užimtas; mat ir patsai pri-guli į dabartinių valdininkų skaitlį.

Vokiečių Lietuvoj beveik ne-bėra; tik pirmiau buvusios sie-nos pakraščiais jų dar yra neva-sargyba; valdžios galia nebesi-udoja, bet šunybų žmonėms

vokiečiai vis dėlto pakankamai dar daro. Kaip gyvenai, broli? Rašyk. Tuo tarpu linkiu viso gera, J. Rinkevičiui.

[Laiškė išspausdintos dar šitokios eilės, po kuriomis au-torium pasirašo Sakalas:] Sudiev, sudiev! gana čia buti. Reik joti ten, kur žargas neš... Neliuskie, miela! sakalėlis Iš karės laišką greit parneš. Parneš gal tau žinėlę liudną. Sakys — našlaitė jau likai, Jau tavo mylimas nuėjo Miegot į žemę amžinai. O, žirge mano mylimasis! Draugu buvai man visados, Kiek kartų jojav aš su tavim Čionai prie savo mylimos! Dabar jau jojame į karę — Tėvynę gint; ir tu žinai, Kad mus išskirs gal, brangus drauge, Išskirs gal mudu amžinai!

Antanas Gudaitis, 628 W. 18 st., Chicago, gavo laišką nuo sa-vo tėvų iš Užvarnių kaimo Erž-vilkio valsčiaus. Be kit-ko ra-šo:

Esam gyvi ir sveiki šioj va-landoj. Gyvenam po senovei. Vietos reikėtų. Už kelių dienų parašysiu kitą laišką — gal su-rašiu tam laikui, nors šiaip esu labai užimtas; mat ir patsai pri-guli į dabartinių valdininkų skaitlį.

Vokiečių Lietuvoj beveik ne-bėra; tik pirmiau buvusios sie-nos pakraščiais jų dar yra neva-sargyba; valdžios galia nebesi-udoja, bet šunybų žmonėms

KIEKVIENAS LIETUVIS PRIVALO TURĖTI Puikų Spalvuotą Žemaites Portretą

Atvirutės Pavidale

Portretas neseniai tapo nupieštas puikiais spalvomis žinomo lietuvių dailininko

JONO ŠILEIKOS

Tai yra pirmutinis taip nupieštas Žemaitės portretas. Ant šito portreto garsioji lietuvių rašytoja senutė Žemaitė išrodė, kaip gyva. Pats portretas yra neįperkamas. Jis randasi dailininko Jono Šileikos nuosavybėje. Bet tik ką išleis-tas spalvuotas portreto nuotraukas gali kiekvienas įsigyti. Kiekvienas gali įsidėti tą puikiausią Žemaitės portretą į rė-melius ir turėti jį kaip brangią atmintį.

Šitas brangus portretas dabar parduodamas yra Naujie-nų knygyne

Tiktai po 10 Centų

Perkupčiams yra nuleidžiamas didelis nuosimtis.

Už 100 portretų antsyk \$6.00.

Už 250 portretų antsyk \$12.00.

Siųskite užsakymus tuojau adresuodami

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Nosies Kliutis

gali paciti nuo migdalinų gilių-tonsių arta nuo užsikrėtimo slogo-mis, arba nuo su-putimo nosinių kre-mlių, nuo trijų priežasčių, bet gali buti ir kitos prie-žastis, o jas gali susukti tik nusimaningas gydytojas po aklo ištyrimo. Aš esu gerkles specialistas ir jei jus turite kokią nosinę kliūtį, tai nelskite nei die-nos. Atidėliojimai yra labai pavoj-ingi. Aš nieko neskaityu už pasi-tariną ir aš juns pasakysiu kaip tikrai yra. Aš gydau Gerkles, Nosies ir Ausų ligas per 22 metus prie State gatvės ir jus galite pasiklausi šimtų išgydytų pacientų, kurių kitus jus gal pažįstate. Užpaprastai kokių norite pavardžių iš tu-ju

Dr. F. O. Carter

Akių, Ausų, Nosies ir Gerkles.

120 State gat., 2 lubos. Antros du-ris į siurę nuo Fair sankrovos. Va-landos: nuo 9 iki 6; septintadienais nuo 10 iki 12.

DR. C. K. KLAUGA

Dentistas.
NAUJIENŲ NAME
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Valandos: 9 — 12 ryto ir 2 — 9 vakare Phone Canal 257

lis Antanas ir sesers Marijoni-kė ir Petronėlė. Mes esame visi sveiki, tik mums labai rupi apie tamstą, nes kiti gauna laiškų iš Amerikos, o mes negauname. Gal musų Jonuką paėmė į karo frontą, kad nė jokios žinios ne-gauname. Jei gausi šį laišką, at-rašyk mums kuogreičiausia.

KORESPONDENCIJOS

Liet. Socialistų Sąjunga.

Atydai LSS. 19-tos kp. narių

BROOKLYN, N. Y.

Draugai!

Kadangi L.S.S. 19-ta kp. liko užgriebta bolševikų, ir valdomas jos turtas ir čarteris;

Kadangi jie dabar faktiškai atsimitė nuo L.S.S. sutvėrdami naują "Komunistų Sąjungą" ir Kadangi jų programos grieš-tai skiriasi nuo šalies Socialis-tų Partijos ir kartu nuo Marks-i-nių socializmo idėjų.

Todel mes, kurie ištikimai tar navome ir tebetarnaujame so-cializmo idėjoms, negalime eiti kartu su social-anarchistais!

Mes, pasitarę, keletas draugų nutarėme suaukti susirinkimą spalio (Oct.) 19 d., 3-čią valan-dą po pietų Tautiškaime Name, 101 Grand st.

Kviečiami yra visi tie drau-gai, kurie nesutinka su naujos "Komunistų Sąjungos" progra-mu, ateiti ir prisidėti prie ap-svarstymo ir sutvarkymo mūsų reikalų.

Draugai, taip ilgiau negali bu-ti! Mes turime griebtis darbo! LSS. 19-tos kp. Narys.

Pinigais už

Laisvės Bondsus
\$50, \$100, \$500, ir \$1,000.

Krause Valstijinis Taupymo BANKAS

1341 Milwaukee Ave.,
Bankas atdaras subatomis iki 8 val.
Arti Paulina gat.
Turtas virš \$200,000.00.
Apskrita bankininkystė.

DUQUESNE, PA.

Aukso kalnai. — Plieno darbi-ninkų streikas. — Skebai.

Šiame mieste gyvena apie 20 tukstančių gyventojų. Nemažai yra ir lietuvių. Išdirbysčių b-veik kitokių ir nėra, kaip tik Carnegies plieno liejyklos.

Apie porą mėnesių atgal aš atvažiavau į šį miestą įieškoti darbo. Sueinu lietuvių. Klau-siu, kaip eina darbai, po kiek uždirbama? Atsako, kad dar-bai eina kaip iš pypkės. O kas del uždarbių, — tai esą vargiai Amerikoj kur-nors tiek daug už dirbama, kai čia. Girdi, papras-tas darbininkas uždirba po 10-11 dolerių dienoj. O lietuviui — visi esą turtingi, pinigams skai-čiaus nežina.

Na, manau sau, gal ir man pasiseks kokis bušelis pinigų susipilti. Einu darbo įieškoti. Suradau. Pradėjau dirbti. Dir-bu 12 valandų dienoj. Bosas liepia ateiti ir nedėlioj. Einu ir galvoju — dabar pinigų bus kai šieno; mažiausia pusantro šim-to Atėjo mokesčio diena. Ant rankų šimtai puslių. Gaunu mo-kestį — ir savo akims netikiu: nei pusės to, ko tikėjau... Klau-siu vieno, klausiu kito, kame da-lykas, po kiek moka? Atsako, kad pradžioj moką 42½c. į va-landą. Tai tau! Dirbant die-ną ir naktį negalima uždirbti 11 dolerių...

Paskui pradėjau teirauties ap-pie besitarinantį plieno darbi-ninkų streiką. Kalbu su vienu lietuviu, su kitu. Visi remia streiką gatavi galvas guldyti. Vieną nedėdienį susirinko lie-tuviai kličuban pasitarti streiko reikaluose. Visi nutarė strei-kuoti.

Prasidėjo streikas. Ir tie, ku-ris prisidėjo neskebauti, pir-

moj streiko dienoj nutraukė i-dirbtuvę maldautų bosų, kad nešalintų iš darbo. Kai kurie pirmomis streiko dienomis drovėjosi skebauti, bet paskui ir tie nutraukė. O trečioj streiko dienoj jau beveik trečialis dir-bo. Eina, maldauja bosų, kad priimtų atgal. Atsirado net ir tokių gaivalų, kurie judosiš-kai išdavė streikininkus bosams. Pastarieji pasiuntė policijos ir suareštavo tulus streikininkus, kuriems prisiėjo mokėti paba-dos po 10 dolerių.

Skaudu ir graudu, kad skebu tarpe randasi nemažai ir lietu-vių. Yra lietuvių policistų (bu-vusių biznierių), kurie varu va-ro darbininkus dirbti. Jie gra-sina visokiomis pabaudomis ir kalėjimais.

Lietuviai darbininkai privalo nepaisyti tų grąsinimų ir remti streiką. O tuos gaivalus, kurie nuėjo skebauti, jie turi vyti iš savo tarpo. Tegul visos draugi-jos apsisvalo nuo tų darbininkis-kų reikalų išdavėjų!

— A. Bukevičius.

RUMFORD, ME.

Atsišaukimas į Visuomenę.

Kreipiamės į tuos, kurie bran-gina laisvę ir teisybę.

Mes rumfordiečiai norime ap-ginti laisvės žodį nuo tų, kurie pasiryžę jį užgniaužti. Bet ka-dangi vieni neįstengiaime taiti padaryti, tai kreipiamės į visus tuos, kuriems rūpi laisvė. Pra-šome jūsų pagalbos.

Dalykas štai kame. L. U. Kliu-bo Draugija buvo surengusi M. X. Mockui prakalbas. Mockus pribuvo į Rumfordą rugsėjo 6 d. Kalbėjo tris vakarus. Taip-gi buvo rodoma paveikslų iš Kristaus gyvenimo laikų, o taip gi paveikslai, kuriuose buvo at-vaizdinama Romos popiežių ir kunigų gyvenimas ir darbai ir inkvizicijos laikai.

Kai-kurios tamsios davatkos, nubėgo pas kunigą ir mies-

to policiją. Šio miestelio poli-cija eina išvien su Romos trus-tu. Taigi M. X. Mockus liko areštuotas. Bet tuoj už jį liko užstatyta \$1,000 kaucijos. Ant rytojaus turėjo įvykti teisma-s. Bet M. X. Mockus nestojo teis-man. Jis atidėjo teismą ligi to laiko, kol advokatą susiras. Pareikalauta daugiau kaucijos. Uždėta \$2,500.

Teismas įvyko rugsėjo 17 d. Mockų gynė adv. F. J. Bagočius. Bet mūsų miestelio teisėjai ne-paisė to, kad Jungtinių Valstijų konstitucija nieko bendra netu-ri su religija. Mūsų teisėjai iš-traukė iš kur Columbo metų su pelėjusius įstatymus, kurie drau-džia kritikuoti tikėjimą. Pagal tuos įstatymus Mockus pasiro-dė esąs kaltas ir liko nuteistas dviem metams prieš sunkių dar-bų. Bet Mockaus advokatas ape-liavo į aukštesnį teismą. Reikės samdyti dar vieną advokatą.

Taigi, geirbiamoji visuomenė, manome, kad jums nereikia sa-kyti, jogei bus daug išlaidų. Mes jau praleidome \$125, o kur dar galas? Dabar reikės vėžti į kitą miestą apie 30 liudininkų. Rei-kės jiems apmokėti kelionės iš-laidas ir šiek-tiek atlyginti už sugaištą laiką.

Taigi draugijos ir pavieniai, kuriems šios šalies laisvė yra brangi, sukruskite. Nedaleiski-me, kad Romos letena slėgtų laisvę.

L. U. Kliubo Draugija išrin-ko tam tkrą komisiją, kuri rū-pinsis Mockaus bylos reikalais. Komisija išduos pilną atskaitą, pažymėdama — kas, iš kur ir kiek aukavo bylos vedimui. Jei aukų suplauktų daugiau negu reikia bylai, tai likusius pinigus atiduosime vedimui tokių jau bylų, kai šį.

Komisijos išdininkas turi už-sistatę \$3,000 kaucijos.

Aukus siųskite sekretoriaus vardu, o money order'ius išra-šykite išdininko vardu.

Komisijos narių adresai: pir-mininko — Petras Vaznis, 35 Maine Ave., Rumford, Me., se-kretorius — Jonas Žilinskis, 604 P. O. Box, Rumford, Me.; išdi-ninko — Stanley Yankauskis, 2 Bridge St., Rumford, Me.

P. S. Prašytume ir kitų laik-raščių perspausdinti šį atsišau-kimą.

JACKSON, MICH.

Šiame miestelyje lietuvių skai-toma apie 50 šeimynų ir kiek daugiau pavienių. Lietuvių drau-gijų yra dvi, S. L. A. kuopa ir viena bažnytinų; abidvi ramiai miega. Aplamai šios kolonijos lietuviui nieko neveikia visu-menės judėjime.

Darbai čia daugiausiai auto-mobilių ir darbo įrankių dibtu-vėse. Mokestis neperblogiausi. Pragyvenimas stiprokai bran-gus, bet sulyginus su brangu-

Pranešimas

Dr. M. T. Strikolis

LIETUVIS

Gydotojas ir Chirurgas

PERKĖLĖ SAVO GYVENIMO VIETĄ į BRIGHTON PARK

2914 W. 43 ST. (43 ST. IR FRANCISCO AVENUE

Telephone McKinley 263.

OFISAS: 1757 W. 47 St. (47 ir Wood Sts.)

VALANDOS:— 10 ryto iki 2 po pietų; 6:30 iki 8:30 vakarais. Nedėliomis 9 iki 12 rytais.

Tel. Boulevard 160.

AŠ ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.
Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispep-sija, neviršimas pilvelio, nuslabnėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abelnas spėkų nustojimas viso kūno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur įieškojau sau pagalbos, nesigailėjau visoje Ame-rikoj ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos.
Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valyto-jo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaui, stiprėti, gerai dirbt, Kraujas išsivalė. Nėra čia stipriai dirbt. Inkstai atsigaui. Reu-matizmas pranyko diegliai nebebadė po krutine. Vidurių režimas išnyko po užmūsimui visų liūų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas sa-maitė po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveiksle pa-mačiau toki skirtumą ir 1000 sykių dėkoju Salutaras mylistų ge-radėjiesi ir linkiu visiems savo draugams ir pažistamiems su to-kiomis atsitikimais patariu nuoširdžiai kreipties prie Salutaras:

SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrėnas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

SERGANTI ŽMONES

Užsienėjusios ligos gydymas be Operacijos. Serum del pri-vatiškų ligų. Francužiškų daktarų gydymas del Kraujo ligų.

Dr. J. Van Paing 2221 So. Kedzie Avenue Val. 1-3; 7-9 po pietų

mu kituose miestuose nėra per-daug brangus. Darbų gauti ga-lima. Paprastiems darbinin-kams iš pradžios mokama 45c. valandai, toliaus keliamas.

I. K. Matchulis.
Box 208 Jackson, Mich.

PORTLAND, ORE.

Persergėjimas rubsiuviams.

Šiuomi noriu persergėti kitų kolonijų rubsiuivius lietuvius, kad šiuo tarpu jie nevažiutuų į vakarų valstijas darbo įieško-ti. Mat, čia dabar eina rubsiu-vių streikai, kaip Portlande (Ore), Los Angeles, San Diego, Oaklande, San Francisco (Cal.), Spokane (Wash.) ir t.t. Pastarajame mieste jau keturius savaites kaip streikuojama ir nežinia, kada ir kaip pasibaigs. — A. T. J.

Bostonas.

Jungtinių Valstijų Darbo De-partamentas neseniai darė tyri-nėjimus. Tyrinėjimų tikslas bu-vo sužinoti, kiek maž-daug at-sieina šeimynai pragyvenimas. Raportas iš Bostono parodo 160 šeimynų, kurių uždarbiai siekia 1,200 — 1,500 dolerių ir metus. Apskritai imant, šeimyna išleidžia maistui \$578.73 metams ar-ba \$10 su viršum į savaitę. Dra-bužiai, vidutiniškai imant, at-sieina šeimynai \$196.44. Meti-nė kambarių nuoma \$180.24. Šiluma ir šviesa \$73.93; rakan-dai \$41.16; kitos išlaidos: ap-švietai, gydymuisi, apsidraudimui, pasilinksminimui, taupini mas, etc. sudaro \$223.52. Šimtas šeimynų pabaigoj metų turėjo "pelno." Vidutiniškas pelnas sie-kė \$80.64.

Šeimynos vidutiniškai turėjo po penkis narius. Jos gyveno la-biai taupiai. O nežiurint to, be-veik visas jų uždarbis išleista Daleiskime, kad šimtas šeim-y-nų su \$80 perviršiu visuomet turi gerus metus. Daleiskime, kad kiekvieną metą joms pasi-seka atidėti \$80. Prabėgus 25

Darbo Zmonių Knygynas

3238 So. Halsted St., Chicago

Užlaikome knygu krautuve, par-duodame įvairaus turinio knygas, kaip tai: beletristika, ekonomija, sociologija, politika, gamtos ir ki-tų mokslų; hygieną, istoriją, etnolo-giją, biografiją, kalbamokslus, po-eziją ir teatrą knygas. Taipgi priimame paskelbimus, užrašome la-ikraščius ir pavieniais parduodame "Naujienas", "Laisvę", "Keleivį", "Kardą", "Dilegėlę" ir "Moterų Bal-są", "Musų Tiesą" ir "Zariją". Mes padarėme mūsų knygu naujus katalo-gus; reikalaudami katalogo prisistū-kite sykiu už 6c krasaženklui.

Telephone Boulevard 2160
DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VALANDOS: 9-12 ryto
2-9 vakaro
3303 S. Morgan St. Chicago, Ill.

DR. I. E. MAKARAS
Lietuvis Gydotojas ir Chirurgas
Ofisas: 10900 S. Michigan Ave.
Tel. Pullman 342. Roseland.
Rezidencija: 4515 So. Wood St.
Tel. Yards 723. Chicago, Ill.

metams kiekviena šeimyna su-taupyti (nepriskaitant nuosim-čių) maždaug \$2,000. Niekas geriau nenupiešia Amerikos dar-bininkų algų menkumą, kaip kontrastas tarp darbininko i-plaukų ir išlaidų, iš vienos pu-sės, ir iplaukų ir išlaidų Ameri-kos kapitalisto, kuris puikiau-sia gyvena nieko neveikdamas iš kitos pusės

— Scott Nearing.

N. Y. Times rugs. 28 praneša, kad atidarymas Panamos Kana-lo ir gelžkelių pratiesę pirk-lybos kelią su Bolivija. Pir-miau didesnė dalis Bolivijos išdirbysčių, ypač gumos budavo vežama Amazonės upe ir sker-sai Atlantiką į Europą. 1918 metais vientik įvežimai ir išve-žimai Bolivijos išdirbysčių sie-kė 300,000 tonų. Kita pirklyba su Bolivija buvo vedama per Perų, Braziliją ir Argentina.

DR. A. MONTVID

CHICAGO

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
25 E. Washington St.
Marshall Field Annex
18th fl. Ruims 1827
Phone Central 3362
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto

2121 North Western Ave.
Valandos: 6 iki 8 vakare.
Rezidencijos telefonas West 6126

Vyriškų Drapanų Bargenai

Teisingas apsiėjimas. Garantuo-Teisingas apsiėjimas. Garantuo-tas užganėdinimas. Vyru ir vaiki-nų neatsisaukti, padaryti ant užsa-kymo siutai ir overkotai vėliau-sios stailės ir konservatyvi mode-liai, \$20.00 iki \$45.00.

Vyru ir vaikinių gatavai padaryti siutai ir overkantai \$1.00 iki \$28.00. Vyru kelnės \$3.00 ir aukščiau. Vaikų siutai \$5.00 ir aukščiau.

Pirkite sau overkautus dabar pa-kol prieš ateinančią žiemą nepaki-lo kainos.

Mes užlaikome taipgi pilną sandė-lį neįymiai vartotų siutų ir over-kautų \$8.50 ir aukščiau.
Full dress, tuxedo, frock siutai, ir tt. \$10.00 ir aukščiau.

Atdara kas vakaras iki 9 val. vak. Nedėliomis iki 6 val. vak. Subato-mis visą dieną iki 10 val. vak.

S. GORDON,
1415 So. Halsted St., Chicago.
Isteigta 1907

Vynuogės, Vynuogės!

Vynuogės valgymui, vaisių koše lei ir kitoms naminiams vartonėms, Californijos, New Yorko, Michiga-no kas kokiomis apštimis nori gur-beliais, krabčėmis ar vogonais. Tel. Main 2835. Klausk Dan Coyne'o.

Coyne Bros.,

119 So. Water St. Chicago, Ill.

\$55 nupirksi gražų \$200 fonogra-fą drauge su 24 rekordais, deiman-tine adoka, groja visokio padarymo rekordus, vartotas tik 30 dienų.

Mes taipgi turi-me tikros šikšnos svetinelę eilę ir ki-limų.

Mes taipgi turime ke letą augštos klesos fonografą, kuriuos mes parduosime už bile pasiulyta kainą už tai kad mes turi-me pratuštinti vietą.

JEI GYVENATE UZMIESTYJE MES PRISIUSIME C. O. D. LEIDZIAMĖ APZIURETI. Ši yra stebėtina pro-ga. Ateikite arba rašykite tuojau. PRISIUNCIAME UZ DYKA. WESTERN FURNITURE STORAGE 2810 W. Harrison St. Chicago, Ill. Atdara nuo 9 ryto iki 9 val. Nedė-liomis nuo 10 iki 4

NAUJIENOS

Šiuo paskelbia, jog visiems savo skaitytojams duos DOVANŲ—puikų, gražiai nupieštą sieninį KALENDORIŲ 1920 METAMS su pažymėjimu visų svarbesniųjų švenčių: darbininkis-kų, ame-rikoniškų, tautiškų ir katalikiškų. Naujienų Kalendorius bus atspausdintas ir bus išsiuntinė-jamas skaitytojams apie gruodžio mėnesio pa-baigą.

NAUJIENOS

LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Naujienuos eina kasdien, išskyrus nedėliant. Leidžia Naujienuos Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsakymojo kainos:
Chicagoje — per metus: \$6.00
Pusei metų: 3.50
Trims mėnesiams: 1.85
Vienam mėnesiui: 1.45
Vienam mėnesiui: 75

Chicagoje — per nešiojimą:
Viena kopija: \$0.02
Savaitė: 12
Mėnesiai: 120

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje, per metus: \$5.00
Metams: 3.00
Pusei metų: 1.50
Trims mėnesiams: 1.25
Vienam mėnesiui: 65

Lietuvon ir kitur užsienioose: (Atpiginta)

Metams: \$7.00
Pusei metų: 4.00
Trims mėnesiams: 2.00

Pingius reikia siųsti Pašto Monetai, kartu su užsakymu.

Komunistų "pergalė".

Bėgiu dvejetainį savaitę Chicagoje tapo perorganizuota beveik visos L. S. S. kuopos. Tie kuopų nariai, kurie paliko ištikimi L. S. S. principams ir Socialistų Partijai, atsiskyrė nuo "komunistų", išsirinko naujas valdybas ir dabar veikia po senuoju L.S.S. kuopų vardu. O "komunistai" susiorganizavo skyrium; L. S. S. kuopų vardą jie dabar neturės teisės vartoti.

Bet L. S. S. kuopų perorganizavimas parodė, kokios rūšies "pergalė" buvo laimėjusi "kairiasparniai" (dabar "komunistai") ant socialistų. Štai, atnaujintoji 81 kuopa North-Sidėje; vos tik atsiskyrus nuo komunistų, ji tuoj įgijo 45 narius. Ji yra didesnė už "komunistų" kuopą, gyvuojančią toje apilinkėje. O kada socialistai buvo vienoje kuopoje su "komunistais", tai pastarieji imdavo viršų. Kodel taip? Todel, kad "komunistai" kuopos susirinkimuose keldavo tokį triukšmą ir taip šlykščiai užsiplūdinėdavo ant rimtesniųjų narių, kad šie nenorėdavo nė lankytiesi susirinkimus.

Taip pat yra ir su 138 kuopa Cicerioje. Riksmu ir kolonėmis "komunistai" atsiekė to, kad į jos susirinkimus rimtesnieji nariai beveik paliovė lankęsi; prieš kuopos perorganizavimą jos mitinge "komunistai" turėjo tik devynis priešingus balsus. Bet kada dabar rimtesnieji nariai pasitraukė nuo "komunistų" ir susiorganizavo skyrium, tai atnaujintoje kuopoje tuoj atsirado 27 nariai — daug daugiau, negu pas "komunistus".

Panašiai yra ir su 22 kuopa. Panašiai bus ir su kitomis kuopomis. Iki šiol Chicagoje tapo perorganizuota jau septynios L. S. S. kuopos. Jos vėl pradėjo veikti, kaip socialistų organizacijos. Ir jų veikimo daugiausia nebuvo trukdyti sudemoralizavę tie gaivalai, kurie dabar vadina save "komunistais". "Kairiasparniai" arba "komunistai" yra galingi tikrai

savo nesvietišku nachališkumu ir mokėjimu plusties. Tais įrankiais jie "pergalė" socialistus. Bet kada jie pasiliks vieni ir turės rodyti savo "gabumus" ant kitų, tai pamatysime, kaip jiems seksis. Rimti žmonės nenorės nė žiūrėti į juos.

Proletariato diktatura.

Ar socialistai pripažįsta proletariato diktaturą? Žinoma, kad pripažįsta. Ne kas kitas, kaip Marksas su Engelsu nukalė tuos žodžius pažymėjimui galios, kurią turės įgyti darbininkų klesas, kad įvykdytų socializmo tvarką. "Diktatura" reiškia neapribuotą galią — tokia galią, kurios netrukdo niekas ir kuri nesustoja prieš jokius asmens, grupės arba klesos interesus.

Bet ta diktatura nestovi augščiau už visus interesus. Ji tarnauja tam tikriems interesams, būtent: darbininkų klesos proletariato. Ji yra įsteigiama tam, kad įkūnintų visuomenėje darbininkų klesos valią.

Proletariato diktatura yra neapribuota darbininkų klesos valdžia, atkreipta prieš kitas visuomenės klesas. Jos tikslas yra perkeisti visuomenės tvarką (t. y. visų pirmą, nuosavybės santykius) sulig darbininkų klesos reikalais. Toks perkeitimas reiškia įvedimą socializmo: paimimą darbo priemonių į visuomenės rankas ir suorganizavimą gamintojų (darbo, produkcijos) kooperacijos pamatais.

Taigi proletariato diktatura nėra toks dalykas, kuris skirtų socialistus nuo bolševikų arba komunistų. Socialistai ją skelbė pirmiausia, negu bolševikai buvo atsiradę sviete.

Skiria socialistus nuo bolševikų ne proletariato diktatos idėjos pripažinimas, o jos praktiškas pritaikymas.

Bolševikai vadina proletariato diktaturą savo valdžią. Bet ta valdžia yra ne klesos valdžia, o tikrai partijos valdžia, kadangi jokia partija apart bolševikiškos toje valdžioje nedalyvauja.

O bolševikų partija toli gražu neapima visos darbininkų klesos. Dalis susipratusių Rusijos darbininkų priklauso socialdemokratų partijai; kita dalis priklauso socialistų revoliucionierių partijai; dar kitos dalys — kitokioms partijoms. Vienos visos šitos partijos ne tikai yra prašalintos iš centralinių sovietų įstaigų, o ir neturi teisės legaliai gyvuoti, leisti savo laikraščius ir vartoti savo agitaciją.

Antra vertus, bolševikų partija ne tikai ne atstovauja visą proletariatą, o ir nesusideda vien iš darbininkų. Patį bolševiką sako, kad jie yra darbininkų ir "varginėsiųjų valstiečių" partija. Be to, prie tos partijos yra prisidėję daug elementų ir iš kitokių visuomenės sluoksnių — valdžios tarnautojų, smulkiosios buržuazijos, profesionalų — inteligentų ir tt. Taigi bolševikų partija yra įvairių klesų mišinys.

Josios diktatura, vadina-

si, nieku būdu negali būti proletariato diktatura. Atmetimas bolševikų diktatos todėl visai nėra atmetimas proletariato diktatos. Bet ir bolševikų diktatos tikslas, pasirodo, praktikoje yra visai ne toks, kaip proletariato diktatos. Proletariato diktatura padaro proletariatą (laikina) viešpatuojančią klesą. Tuo tarpu Rusijos bolševikų diktatura ne tikai nepadarė darbininkų viešpatuojančią klesą, o ir atėmė iš jų daugelį teisių, kurias jie buvo įgiję pradžioje revoliucijos. Darbininkai buvo iškovoję pilną žodžio, spaudos ir organizavimosi laisvę, o šandieną tų laisvę turi tikai bolševikai; socialistų partijos yra persekiojamos. Darbininkai buvo sutvėrę savo komitetus dirbtuvėse, kurie turėdavo balsą darbo sąlygų nustatyme ir kituose klausimuose; o šandien tie komitetai yra panaikinti. Darbininkai rinkdavo savo atstovus į sovietus, per kuriuos jie darydavo nusprendžiančią įtaką visos valstybės reikaluose, kontroliuodavo valdžios veikimą, diktavdavo jos vidutinę ir užsieninę politiką; o dabar tos teisės jau neturi darbininkai, nepritarantieji bolševikams.

Taigi bolševikų diktatura ne iškėlė darbininkų klesą, o pastatė ją žemiau, padarė ją priklausomą nuo vienos partijos ir nuo viršininkų, kuriuos ta partija pasiskiria.

Pagalios, proletariato diktatura veda prie to, kad visuomenė laipsniškai pavirsta darbininkais. Kada pakyla darbininkų padėjimas, tai žmonės iš vidurinių sluoksnių — smulkus, pirkliai, maži savarankiški amatninkai ir tt. — meta savo menkus biznelius ir eina į visuomenės kontroliuojamas darbo įstaigas, kurios suteikia jiems žmogiškesnes sąlygas ir tikresnę ateitį. Darbininkų klesas tuo būdu sparčiai auga. O bolševikiškoji Rusijoje dalykai eina kaip tik priešinga puse. Industrijinis proletariatas, kurio pirmą buvo priskaitoma Rusijoje 10 milijonų, šandien yra tenai nupuoletas ant 2 milijonų; pasak pačių bolševikų rašytojų, "išbadėjusieji darbininkai bėga iš dirbtuvių, jieskodami maisto". Jie bėga iš miesto į sodžius, iš didelių pramonijos centrų į mažus miestelius. Proletariatas mažėja.

Proletariato diktatura yra pereinamasis laipsnis iš kapitalizmo į socializmą; todėl ji yra galima tikrai tokioje šalyje, kurią ekonomiškas plėtojimas jau yra pastatęs prie perversmo slenkščio. Pagalba diktatoriškos valdžios proletariatas padeda šaliai peržengti per tą slenkstį. Bet jisai tada jau yra skaitlingiausia ir stipriausia klesas visuomenėje; todėl jo valdžia yra didžiulio valdžia — o ne mažos, kaip Rusijos bolševikų valdžia.

Proletariato diktatura ne naikina liaudies teises (demokratybę), o didina jas, ir pagalios padaro liaudį — darbo žmones — tikrais savos šalies valdovais. Su bolševikišku diktatorių despotizmu todėl ji neturi nieko bendra.

Matijošaitis išdavė Apsigynimo Fondo raportą. Apart išlaidų išde p pinigų randasi \$8,283.05. Šukienė sakėsi priklausančią 300 dol., tai pasidarys \$8,585.05. Po to išklausa daugybę raportų, pasveikinimų iš taisymanų protokolų. Apie tai reikia kiek plačiau pakalbėti. Teisybė, sekretoriai buvo išglebė ne gabūs, bet vietomis ir iš jų per daug reikalauja. Kadangi protokolai (dalimis) tapo atspausdinti ir visiems įteikti, tai dauguma, ar reikia ar ne, stoja ir

Keletas išpučių iš L.S.S. suvažiavimo

Patsai suvažiavimas tai, pasak Laisvės, (Žiur. L. nu. 15), tikra marmalienė. Nors delegatų buvo daug, bet tik vienas buvo su fraku, o tai iš Norwood kraučius. Jis buvo atsivėjęs ir prakalbą, bet nelaimė užmiršo jį pakviesti kalbėti.

Suvažiavimas, kuris prasidėjo 17 dieną rugsėjo, 1919, po nr. 949-955 Willoughby ave., Brooklyn, prasidėjo prakalbotomis. Atidarydamas suvažiavimą J. Stilsonas užkreškė, kad "socializmo judėjimas savo sociologijai priejo galą..." J. Daubaras pasakė, kad Kautskis esąs išdavikas proletariato, K. Liebknechtas eįs su Scheidemannu, R. Luxemburg — su Noske. Liebknechtas nepermatęs su skirtumų politikoj eįs išvien su Scheidemannu taktikos klausime; tokiu būdu padaręs klaidą. Andrulevičius nurodinėjo, kad parlamentinių kelių, reformų keliu negalima prieiti prie išsiluosavimo. Bekampis agitavo už sutvėrimą terčiojo internacionalo. Po to išrinkta visi viršininkai ir perskaityta nemazai pasveikinimų. Buvo pastebėta, kad Martenas nenorįs skaitytis su revoliucinėmis organizacijomis. J. Stilsonas davė ilgą raportą, kurį nutarta išleisti brošiūros formoje. Kaip man atrodo, didžioji dalis to raporto visai nepriklausė prie raporto, kadangi ten buvo surankiota ir sutraukta visa statistika, kas atsitiko Suv. Valst. karės laiku. Pavyzdžiui, kiek buvo politiškių prasikaltėlių nuteista kalėjimui, kiek nusamulota ir plunksnomis apiberty; kiek pinigaiski nubaustyti ir tt.

Padouta skundas ant antrojo internacionalo už suokalbį, (?) kam karė išskerdė 15 milijonų žmonių. Jeigu suvažiavimas išnės pasmerkimo nuosprendį, tai Stanelis aukauja penkinę, o jei ne, tai kad penkinę būtų jam sugrąžinta!

Skaityto Komunistų Partijos konstituciją ir programą. Perskaitčius viešas balsavimas, kad prisidėti prie Komunistų Partijos. Pakėlė rankas 84 delegatai, susilaikė 27 (sako, kad kai kurie buvę išję pyptkių rukyt). Kadangi radosi nemaža priešinkų prisidėjimui prie Kom. Partijos, tuomet buvo pavartota prievarta — kaip niekurie vadina — australiškas balsavimo būdas, vardašaukiu. Tokiu būdu susilaikė nuo balsavimo 5 delegatai.

Po nubalsavimo liepė pasiaiskinti, kodel jie priešinkai. Po pasiaiskinimų Stilsonas atsakinėjo, bet tie atsakinėjimai buvo skysti ir ne dalykų. Pavyzdžiui, kuomet aš išsireiškiau prieš tokią kietą discipliną, tai Stilsonas pasakė: "Jeigu nebus disciplinos, tai kas bus? užsimanys išleisti laikraštį, ir ką tuomet darysi?" Matote, kiek sakytų apie discipliną, atsakinėja apie kontrolę.

Kadangi aš daugiau nurodinėjau netinkamą nekurių konstitucijos punktų, tai man užvis daugiausiai kliuvo!

Stilsonas pasakė: "Drauge Liutkau, pasižiūrėk į praeitos nedėlios Naujienas ir pamatysi savo veidą..." Nežinau, koki blogumą jis mato Naujienose? gal jam tas nepatiko, kad aš paminėjau, jogei Stilsonas padarė klaidą, pasipriešindamas am nestijai?

Trečias skundas, tai Pildomojo Kom. ant Stilsono užtai, kam Stilsonas įtarė Pildomąjį Komitetą nekuriuos narius, buk jie saką, kad Philadelphiajį "Musų Tiesą" negalinti išeiti, kad darbininkai bijosį net dirbti, kad nesuareštuotų; bet kuomet Stilsonas prirodė, jogei buvo taip sakytas, — niekas neužginčijo. Buvo įnešta, kad būtų išneštas papeikimas Pild. Kom. ir sekretoriui, bet didžiulias balsų perėjos, kad tik Pild. Komitetą papeiktų. Kuomet pradėjo peikti, ir delegatai varlojo nešvarių žod-

"taiso" protokolą. Ir ant tiek buvo įtuzė, kad net ir techniškas klaidas emė laisviti! Ir kuomet į tokių mažmožių tiek daug domos kreipiama, tai tulus svarbesnius punktus visai praleidžia. Pav., svarbus punktas tas, kad po visų balsavimų, kuomet daug susilaikė, nutarta pavaruoti (kaipo jie vadina) australišką balsavimo būdą — vardašauki iš mandatų, o kuomet tas tapo pastebėta, tai nekrepia į tai domos ir pasakytas, kad tas esąs nesvarbu protokole minėti. Toks protokolo taisymanas II sesijoj tęsėsi nuo 2:50 iki 4:45 val. po pietų!

Svarstant paėmimą Laisvės ir L. K. S. rankas, Paukštys povertknis pasakė, kad jeigu Sąjunga atsiskakytų paimti Laisvę, tai jis tuojaus atsiskakysią ją redaguoti...

Vienas svarbiausių — tai suvažiavimas 1-me paragafe 6-to skyriaus konstitucijos. Kadangi tas skyrius draudžia priklausyti prie by kokios politinės organizacijos, tai daugumai tas labai apėjo. Tam tikslui tapo pagaminta rezoliucija ir priimta. Svarstant tą klausimą Baltūsaitis ir Paukštys nurodė, jogei nėra nė vienos nė pašelpinės draugijos, kuri nebūtų surišta su politika ir užkreškė, kad jeigu drausime prie jų priklausyti, tai mes nei pusės narių neturėsime. Daubaras bandė nurodinti, kad Susiv. Lietuvių Amerikoje nesąs jokia politinė organizacija, bet likosi į dulkės sumuštus. Pasirodė, jogei prie apdraudos draugijų priklauso daugelis lietuvių, kurie yra įmonėje apie kelios dešimtys dol. su šeimyna; išstojus ir panašų organizacijų turėtų daug nuostolio. Taigi pasirodo, kad negalima uždrausti prigulėti, bet pagaidantjama, kad daugiau nesi-rašytų į panašias organizacijas. O jeigu kur randasi komunistų kad stengtųsi paimti vadovavimą — darytų špaudimą šturmu.

30 dieną rugsėjo 8 sesijoj buvo svarbesni skundai, kurių buvo bent keletas. Dainius pridavė Sandargo skundą ant admin. J. Šukio už pavarymą jo iš darbo, kaip "Kel." num. 39 buvo apie tai rašyta, ir tapo perskaijtytas Šukienės ilgas ir negražus laiškas, rašytas Sandargui. Kadangi skundėjo nebuvo, — skundas paliko be pasekmių.

Antras skundas — Račiūtės Hermanienės ant LSS. Pild. Kom. ir Rudaičio del iškelimo incidento su Lomonsovo straipsniu, tipusiu "M. T." Kad apmulkintus delegatus, 52 kp. pridavė laišką, kur nurodoma, buk Hermanai esą jau išbraukti ir nesąs sąjungniečiai. Bet čia Stilsonas paaiškino, kad jie iš LSS. nėra išbraukti ir yra pasimokę net iki naujų (1920) metų. Tas paaiškinimas nekuriomis labai nepatiko ir jie emė niekinti Stilsoną ir Hermanus, kaip tik kas įmanė. Bet tai nieko negelbėjo, turėjo pripažinti narius. Po perskaitymo skundų, duota išdiskutuoti, bet Hermanui duota kalbėti vos 10 minučių. Nors Stilsonas prispyrė Rudaiči prie sienos ir pastarasis turėjo pripažinti, jogei neturėjo leidimo, dėdamai Lomonsovo straipsnį į 1-mą numerį "M. Tiesos", ir Pild. Kom. du nariai, Merkis ir Naudžius, pasisakė, jogei jie neapsvarstė išbraukę Hermanienę iš Pild. Kom. ir tuo padarė klaidą, bet visviena didžiulias balsų skundą atmetė...

Trečias skundas, tai Pildomojo Kom. ant Stilsono užtai, kam Stilsonas įtarė Pildomąjį Komitetą nekuriuos narius, buk jie saką, kad Philadelphiajį "Musų Tiesą" negalinti išeiti, kad darbininkai bijosį net dirbti, kad nesuareštuotų; bet kuomet Stilsonas prirodė, jogei buvo taip sakytas, — niekas neužginčijo. Buvo įnešta, kad būtų išneštas papeikimas Pild. Kom. ir sekretoriui, bet didžiulias balsų perėjos, kad tik Pild. Komitetą papeiktų. Kuomet pradėjo peikti, ir delegatai varlojo nešvarių žod-

žių. Vienas So. Bostono delegatas Napoleonas (jis net pamėlynavo, kuomet Stilsoną išteisino) pradėjo taip koliotis, kad jam tapo atimtas balsas. M. Plepys iš South Bostono gerai užpipirino Pild. Kom.

Gražus juokelis. Kuomet tapo nutarta, kad uždarymas diskusijų turi pereinėti dviem trečdaliais balsų, tai syki pasitaikė tokia skaitlinė: 43 balsai už uždarymą diskusijų, o 15 prieš. Reikšcia, diskusijos pilnoj formoj užsidarė, bet sekretorius-vertėjas užsiginčija: pasistojęs Stilsonas pasakė: "kad jūs vartojate tokią biauurią menševikišką politiką, tai aš rezignuoju iš visų komisių..." Diskusijos eina iš naujo...

Pažymėtina, kad šukiai pirminkaujant Stilsonas ir šukie nė gavo balsą kada tik norėjo. Buvo užtekinai saulyaliavimų, kaip ve likvidavimas Lietuvių Šelpimo Fondo ir kontroli jo turto per L. K. S. Bet kas tam pasiepiešins — visi tyli! Man rodos, kad dalykas priklaus nuo visuomenės, kas turi kontroliuoti L.S.F., nes tas fondas nėra kokios atskiros partijos, bet visos lietuvių pažangiosios visuomenės, ir visuomenė turėtų apie tai nuspręsti. Tvarka palaikyti buvo gana sunku, kadangi delegatai daug sykių višį kartu stojasi ir prašo balso, ir tt.

Nors nekuri ant manęs šunįs karia, kam aš rašau ne į Sąjungos organus, bet ką-gi padaryti? Kiek aš patyriau, tie Sąjungos organai perdaug viengpusiškai ir dažnai nenori skaityties su teisybe; taigi bešališkas ir teisingas raštas, kai ir šis, — tikrai žinau, kad Sąjungos organų špaltose nematys vietos. Kadangi manysie viešpatuoja toks keistas palinkimas — prisilaikyti teisybės, tai aš kitaip pasielgti negaliu.

Keista Telegrama.

LSS. X suvažiavimas aplaiki pasveikinimo telegramą ir 10 dolerių aukų nuo V. Petraičio iš Kewanee, Ill., kur pabaiga skamba taip: "Sveikinu LSS. X suvažiavimą ir siunčiu 10 dol. aukų. Labiausiai sveikinu J. Baltūsaitį iš Pittsburgho ir noriu jį matyt užtai, kad jis Chicago "šmoku" organo redaktoriui įvarė kinkų drebėjimą savo straipsniais... N-nose."

Priimta su didžiausiais aplo-dimentais. Kame čia dalykas? Juk aš taipgi rašiau į Naujienas straipsnį, ir už tą gausų darbą užmokesnį gavau ne pasveikinimą, bet pasmerkiantį laišką. Tai, žinoma, nesmagiau jaučiausi. Čia priduo du (netaisydamas rašybos) to laiško kopiją, rašyto vieno smrakuoilo, kur jis be kitko sako: "Jūsų politika, bendradarbiavimas proletariato priešų spaudoj pasmerkiamas, tai darbas ne revoliucinio socialisto... Jūs Sakote kad parašėte ilgoką straipsnį į "Naujienas". Taigi pasirodo kurinik jus važiujate... ir jus manote, kad mes į tai atkerpseme atidos, kan jus rašote darbininku kliasos išdeviku Spaudoj, ir duodat Jiems įranki, dar daugiau Jiems provokuoti... Gaila ir liudna, kad žmonis daro ir patis nežino ko Jie daro ir ko Jie nori, tas vis daroma dėl to kad Jie mažai temiji pasaules nuotikius, bet ateis Laikas kad gyvenimas Jos išmokins..."

Dabar manau bus visiems aišku, tie smarkieji komunistai nevienodai svarsto ir savotiškai protauja. Jų nuomonės vienu ir tuo pačiu klausimu daug skiriasi, o ką jau bekalbėti apie sunkesnes problemas.

— A. Liutkus.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose, taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popierius.
Namų Ofisinis: 3329 S. Halsted St. Tel. Drover 1210
Miesto Ofisinis: 127 N. Dearborn St. Tel. Central 4413

Sveikatos Skyrus

AR INFLUENZA SUGRIS.

Gal buti, kad influenza ir sugrįš, bet negalima tvirtinti, kad šiais metais influencijos epidemija atsinaujintų. Jeigu ir atsinaujintų ji, turbūt nebūtų taip aštri, kaip kad buvo pereinę žiemą.

Miestų administracijos, valstijų ir miestų sveikatos komisijos turėtų būti prisirengusios jeigu liga atsikartotų.

Influenza plečiasi tiesiu ir netiesiu keliu.

Dar nėra tikrai žinoma, kas yra tos ligos bakterijos, delto dar nėra kito tikro vaisto, kaip tik užlaikymas aštrių sanitarių regulių ir vengimas susieiti su taja liga sergančiais žmonėmis.

Artimas ryšis tarp influencijos ir kas kart didėjančio skaičiaus mirčių nuo plaučių uždegimo prieš 1918 m. yra matomas.

Dabar manoma, kad ta liga jau buvo, gana daug prasiplatinusi po visą šalį, kol buvo susekta, kad ji yra epidemija.

Kada influencijos epidemija pirma sykį pasirodė, nuomonė buvo, kad tai nauja liga atvežta iš šio užjūrio. Bet tyrinėjimas parodė, kad prieš trejus metus žmonės labai mirdavo plaučių uždegimu. Jungtinių Valstijų Sveikatos Biuro pranešimai už "ausio mėn. 1916 m. rodo, kad influenza siautė 22 valstijose apimdama beveik visas Jungtinių Valstijų dalis. Pavasaryje 1918 m. mirtingumas žmonių plaučių uždegimu žymiai padidėjo.

Tas atsitikimas buvo tikras ženklas ir pradžia influencijos epidemijos, kuri siautė per visą rudenį 1916 metų.

Nors dar nėra žinoma, koks mikrobas kra influencijos priežastimi, bet tikrai žinoma, kad ji lengvai plėčiasi nuo vieno žmogaus ant kito. Ir ne vien ergantieji gali kitus užkrešti, bet ir tie, kurie tos ligos neturi, gali ją išnešioti.

Taigi influenza gali atsikartoti, o todėl reikia kiekvienam būti atsargiam, reikia žiūrėti kaip nuo jos apsisaugoti. Kaip tik kas suserga, reikia tuojaus atskirti jį nuo kitų. Kartais atrodo, kad tikrai menkas "šaltis" — sloga, bet ištiesy gali but influenza. Peorios mieste neseniai buvo išsiplėtus liga, kurią laikė už "vasarines slogas", bet tirinėjimai parodė, kad tai buvo influenza. Patyrimas padeda, kad tokios menkos "slogos" esti žiaurių ligų priežastis. Ir gavus slogas reikia stengtis, kaip galint greičiau nuo jų atsikratyti.

Geriausias būdas influencijai išvengti tai atsargumas. Ir "šaltį" pagavus, geriausia tuojaus kreiptis į gydymoją.

DEDANT VAISIUS Į DEZES GALIMA APSIETI BE CUKRAUS.

Nereikia leisti vaisiams niekais nueiti tik dėl to, kad nėra užtekinai cukraus. Vaisius labai paskemkingai galima išvirti ir į bonkas sudėti, ir pasaldinti tada, kada reikia juos valgyti, arba norint galima naudoti sirupą vietoj cukraus ir dabar. Nevartojan cukraus, reikia pildyti bonkas su vaisiais ir užpildyti juos tyru karštu vandeniu, paskui uždegtus bonkas įdėti į karštą vandenį ir jame palakyti porą minučių. Vaisiai nesuges, nors ir nebus taip skanūs, kaip kad su cukrum būtų sutaisyti.

Nors vaisiai būtų brangūs ir cukraus mažai tegalima gauti, tačiau atsieina daug pigiau atvirinti ir sutaisyti namie, neg pirkti iš krautuvių.

Jei skauda — patrink kiete su **Pain-Expeller**
Šis sumuštinis tarsi pastyruos raumenis ir jus įves į valkū ir vikrus.
Žiūrėkite, kad butu su **PAIN-EXPELLER** — Galima gauti už 40c apilinkose už 25c ir 40c arba išsiųsti netu
F. AD. RICHTER & CO.
225-229 Broadway, New York

Telephone Yards 5834
Dr. P. G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki
12 is ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

LIBERTY BONDS
 Mes perkame Liberty Bonds
 už pinigą "Cash" vertę.
 Atneškite arba atsisiuokite į
 Atdara kasdien nuo 9-6
 Utarninkais, Ketvergais ir
 Subatomis 9-9.

CASH
J. G. SACKHEIM & CO.
 1395 MILWAUKEE AVE.
 tarp Paulina ir Wood Sts.

78 žmonės areštuota nedėlioį už lošimą kortomis iš pinigų.

Laikę pastarųjų 24 valandų pavokta 24 automobiliai.

KERMOSIUS PAS GEO. M. CHERNAUSKĄ.

Pas p. Georgi M. Chernauską, Lyonse, buvo surengtas nedėlioį kermosius. Buvo suvežta galvijų ir kitokių valgomų daiktų; viskas buvo pigiai pardavinėjama. Žmonių buvo gerokas burys suvažiavęs ir visi buvo patenkindi, kad galėjo pigionis kaino mės pirkties, ko kas norėjo. Geo. M. Chernauskas žada tokių kermosių surengti dažniau, du kartu savaitėje, seredomis ir nedėdieniais. — K. Jamontas.

Krikštynos.

(Feljetonėlis).

Gudrių žmonių esama šiame pasaulij.

Gudrumas, kaip žinote, susiveda ne prie to, kaip prisilaikyti įstatymų, o prie to, kaip juos apeiti.

Jums gal teko girdėti pasakaitę apie aną minyką, kuriam pėtnyčioį užsinorėjo paragauti mėsos.

Vištenos.

Bažnyčios įstatymai draudžia minykams pėtnyčiomis valgyti ne tik mėsą, bet ir pieną.

tinka L. K. S.
Juk tai aišku, ar nē?
K. Sējikas.

Perviršis ir deficītas

Skatlīnēs, kurias īšleido Jungtīnū Valstīju Darbo Departamen-
tā, smūtkūmenīškai parodo dar-
binīnko šēimynos īplaukas ir īs-
laidas. Surīnkta zīnīju apie New
Yorko 518 šēimynū. Vidutīnī-
škai īmant, kiekviena šēimyna
susīdēda īš penkīju nariju. Metī-
nēs īšlaidos šēimynos uzīalky-
mui sīkē \$1,525.66. Bet dīdžīu
ma tū šēimynū īšleido mazīzau
\$1,350. Kuomet pabaīgoj metū
līko suvesti rokūndai, tai pasi-
rodē, kad 317 šēimynū atīdējo
jūdaijai dienai vidutīnīškai po
\$114.97; 122 šēimynū turējo de-
fīcto po \$168.57; 79 šēimynos
īšējo ant lygio. Reīkia turētī
omēnyj, kad vyrai ir moters,
o kaīkurīouse atējouse ir vaīkai
dīrbo īstīšā metā. Tai bvuo ge-
rī metai ir darbo netrūko. Tē-
cīau, nēziurīnt to fakto, apie
penktadāsī visu šēimynū nēgē-
lēcīo uzsīdīrītī pākankamai pi-
nīgu, kad pragyvenus. Po tī-
nēko nēra fuostabūs, jī New
Yorkē 200,000 valītū gvyena po
badžīu. Apie tai kalba New
Yorko Sveīkatos Departamen-
tā.
—Scott Nearing.

PRISĪŪSK SAVO ADRESA

Amerīkos Lietuvīju Adresū kny-
gai. Šīta knyga būs īstīntīnēta ī
visas dalīs Lietuvos. Tajā kad Lie-
tuvosje tavo gīmīnēs ir pāzīstānī at-
vers šīta knyga ir zīnos, kur jūs
gvyvenātē, ir tōkīu būdu galēs susī-
zīnītī sū jūmīs.

Reīklatīkātī visu īnformāciju, at-
sakyntūj dēfīte 2c, krasos zēnkļējī:
STRUPAS and CO.
99 West 41st St. Newark, N. J.

reikalauja pridabojimo, nes nepri-
dabojimas ligai nuolat priveda prie be-
sistatinių ir įkrysių ligų, kurios
nolengvai gydomos pasiduoda.
Tad, nelauk ilgiau. Gydykis tuojaus
— išspręsių. Imk

Severa's
Kidney and Liver Remedy

(Severos Gyduole nuo Inkstų ir
Kepenų), jeigu kanti nuo inkstų ar
pusės uždegimo, susilankymo ar
pertrūto slaupimo, skausmingo sla-
pimosis, geltigės ir skilvio rugūž-
nos, ištinusių kojų ir skausmo strė-
nos paeinančių nuo inkstų betvar-
kių. Parsiduoda visur aptiekose.
Kainos: 75 ct. ir 3 ct. taksy, arba
\$1.25 ir 5 ct. taksy.

W. F. SEVERA CO.,
CEDAR RAPIDS, IOWA

Pranešu Visiem

Kad Salute Stomach Bitters yra
pripažintas Washingtono, D. C., už
tikra ir geriausia gyduole dėl kiek-
vieno, katrus tyla jaučias vidurių ne-
sveikata, skauda po krūtine, vidurių
užkietėjimą, skilvio nedirbima
neskanus atsisrugimo neturint ape-
tito, galvos skausma strėnų ir inkstų
ir taip toliau. Salutes Stomach Bi-
ters viską prashalina ir palieka lai-
vingum, taigi kurie jaučiatės nykstat,
tāt persitikrinkite, o busite užgan-
dinti. Kaina bonkai \$1.50, 2 bonkos
\$3.00, 4 bonkos, \$5.25, 6 bonkos \$7.50
12 bonkų \$14.00.

Salute Bitters iš skaknų žievių,
žolių sėklų ir žiedų, ir nėra pripa-
žintas svaigalu, bet gyduole.

Galima kiekvienoj aptiekoj,
o jeigu negali gauti tai pristuk mo-
ney orderiu pinigais, o mes gavę pi-
nigus ir užsakymą kiek reikalaujant
tai pristigsime dėl tamistų.

—Pasargai: Reikalaudami pristiskū
tikrai ir aišku savo antraša ir rašy-
kūt taip:

SALUTE MANUFACTURE —
P. A. BALTRANAS CO.,
616 W. 31st St., Chicago, Ill.

DR. G. M. GLASER
Praktikuoją 28° metal
Gyvenimais ir Ofisas
3149 S. Morgan st., kėrtė 32 st.
Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moteriškų ir Vyriškų.
Taipgi Chroniškų Ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 9—10 ryto, nuo 12—2 po
pietų ir nuo 6—8 vakare. Ne-
deliomis nuo 9—2 po piet.
Telephone Yards 687

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki
3109 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto
ir nuo 5 iki 8 vakare

Phone Pullman 621
DR. LEWIS H. LIPPMAN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ofisai
219 Kensington Avenue
10737 So Michigan Ave.
Kalbu lietuviškai

DR. M. T. STRIKOLIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2914 W. 43 St. Tel. McKinley 268
OFISAS: 1757 W. 47 St.
Valandos:—10 ryto iki 2 po piet;
6:30 iki 8:30 vakarais. Nedėliomis
9—12 rytais. Tel. Boulevard 160.

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki
12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Haisted St., Chicago.

